

pra actum verum, actus autem est verus entitatiue, veritate transcendentali.

Probatur verò nostra resolutio *primò*. Illa est veritas transcendentalis, quæ consequitur entitatem rei, quæq; facit rem habere naturam suam, & esse conformem suis principijs: sed veritas cognitionis consequitur actum, quo rem cognoscimus, facitq; talem actum esse conformem suis principijs, ergo illa veritas est veritas transcendentalis. Maior patet ex superioribus dictis; minor probatur: Ille actus non esset verus, nec diceretur habere veritatem cognitionis, nisi esset conformis suis principijs, scilicet, nisi repræsentaret obiectum sicuti est: & ex eo quòd repræsentat obiectum, sicuti est, inde fit, vt sit conformis suis principijs, habeatq; quidditatem à natura sua indistantem, v.g. vt ille actus, quo cognosco hominem, habeat esse secundum suam naturam, debet verè repræsentare naturam humanam: & ex hoc quòd repræsentet verè naturam humanam, dicitur habere veritatem cognitionis, ergo veritas cognitionis, quandoquidem per eam actus ille habet esse secundum suam naturam, non erit alia à veritate transcendentali.

Secundò. Probatur *secundò*. Qualis est veritas consequens entitatem non cognoscitiuam, talis est veritas consequens entitatem cognoscitiuam: sed veritas consequens ad entitatem non cognoscitiuam est transcendentalis, ergo & veritas consequens entitatem cognoscitiuam erit transcendentalis; quia tam hæc, quæ est cognitionis, ponit actum cognitionis in esse secundum suam naturam, quam veritas non cognitionis ponit rem non cognoscitentem in esse secundum suam naturam; ergo sicut hæc est transcendentalis, ita & illa.

Tertiò. Ratio formalis veritatis transcendentalis vbicunq; reperitur, ibi debet reperiri veritas transcendentalis: sed in veritate cognitionis reperitur formalis ratio veritatis transcendentalis, ergo veritas cognitionis est veritas transcendentalis. Maior patet: minor ostenditur: sicut ideo aurum dicitur esse verum aurum, quia assequitur speciem veri auris, ita quia natura orationis & eius finis consistit in significando, vera erit oratio, quæ significat id, quod debet actus, quo cognoscim⁹ res: quia eius natura consistit in attingendo res sicuti sunt; & si attingat res sicuti debet, dicitur verus. Vides ergo quomodo ratio formalis veritatis transcendentalis conueniat veritati orationis, & veritati cognitionis intellectiue.

Quartò. Sicut loquuntur Metaphysici de vno, ita cæteris paribus debent loqui de vero: sed tantummodo attribunt vni vnam generalem rationem, nempe (iuxta communioem opinionem) rationem indiuisiōis, quæ ratio indiuisiōis conuenit omni enti, licet particulares rationes vnius sint diuersæ: ita debet attribui vna generalis formalis ratio veri conuenientis omni enti, ergo eadē veritate actus cognoscitiuus erit verus, quo alia res: igitur sicut alia res sunt verè veritate transcendentali, ita & actus cognoscitiuus.

Dixi in Resolutione, nisi connotatiue; quia veritas cognitionis connotat obiectum ita se habens sicut est, & sicut cognoscitur: at veritas transcendens nihil connotat extrinsecum; illa

tamen connotatio non impedit, quin veritas cognitionis sit veritas transcendentalis.

Obijcies contra secundam resolutionem: Communiter dicitur quòd veritas cognitionis & rei ita se habeat, sicut sanitas: sed sanitas non conuenit vniuocè animali, & medicinæ &c. ergo veritas cognitionis & veritas rei non erunt vna; quia non conueniunt vniuocè.

Respondeo, negando paritatem dicendoq; veritatem esse quid vniuocum ad veritatem cognitionis, & ad veritatem rei.

Instabis. Quod est tantummodò tale in signo, non conuenit vniuocè cum eo, quòd est tale formaliter, & cum eo quòd est tale casualiter: sed veritas orationis est veritas in signo: veritas cognitionis est veritas formaliter, & veritas rei est veritas casualiter, ergo &c.

Respondeo ad maiorem: quòd est tale tantum in signo accidentaliter, concedo: at quòd est tale in signo essentialiter, nego: quod enim est tale sic, conuenit vniuocè cum eo, quòd est tale formaliter. Dum autem dicitur, quòd veritas rei, sit tantum casualiter veritas, nego: est enim formaliter transcendentaliter veritas. Exemplo autem quomodo oratio habeat veritatem in signo: essentialiter natura orationis est esse signum, dum ergo est tale signum, quale debet esse, tunc debet dici verum: & ob id rationem veri formaliter participat in hoc, quòd est tale signum, quale ex natura sua debet esse: pulsus verò non participat sanitatem formaliter, ex eo quòd eam significet. Ex quo patet inualiditas comparationis, quam afferunt communiter auctores de sanitate animalis, pulsus, & medicina, respectu veritatis cognitionis, rei, & orationis.

Obijcit *secundò*. Auer⁹ sita citato, contra resolutionem: veritas repræsentatiua conuenit cognitioni, quatenus repræsentat obiectum sicuti est, & similiter per ordinem ad obiectum cognitum? at veritas transcendens conuenit omnibus rebus, quatenus cognoscuntur sicuti sunt, & sumitur per ordinem ad intellectum cognoscentem: ex quo apparet maximum discrimen inter vtramque veritatem. Confirmat; quia cognitio falsa in repræsentando est vera transcendentaliter, nam est verè ens reale, & est verè actus intellectus: similiter de propositione vocali, quæ dicitur vera in enunciando, alia est in illa veritas enunciativa, alia entitatiua.

Resp. *primò* negando veritatem rei sumi in ordine ad intellectum cognoscentem; hoc patet ex probatione secundæ partis primæ resolutionis.

Resp. *secundò*, etsi hoc foret, attamen non desinerent veritas rei & veritas cognitionis esse veritates transcendentales: ratio semper est; quia vtraque sequitur entitatem; illa quidem entitatem non cognoscitiuam, seu non repræsentatiuam: at ista entitatem cognitionis seu repræsentatiuam. Quòd verò illa sit rei ad intellectum, & ista intellectus ad rem extra, non variat rationem veritatis transcendentalis, quia vt dixi, vtraq; sequitur entitatem sibi proportionatam. Dicere autem quòd præter veritatem transcendentalē actus cognoscitiui, deur in eodem actu alia veritas, quæ dicatur non transcendentalis, sed veritas cognitionis distincta à transcendentali: hoc videtur inimaginabile & sine fundamento.

Obij.

Responso.

Instantia.

Resp.

Obij. secundò.

Resp. primò.

Resp. secundò.